

Република Србија
Тужилаштво за ратне злочине

ВИШЕМ СУДУ У БЕОГРАДУ
-Одељење за ратне злочине-

23. Јун 2010.

На основу чл. 46. ст.2. тач.3. у вези чл. 4. ст.2. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, подижем

О П Т У Ж Н И Ц У
против:

1. **ЗОРАНА ВУКШИЋА,**

2. **СЛОБОДАНА СТРИГИЋА,**

3. **БРАНКА ХРЊАКА,**

4. ВЕЛИМИРА БЕРТИЋА,

ШТО СУ:

као припадници СУП-а Бели Манастир - Јединице за посебне намене, из састава полицијских оружаних групација САО Источна Славонија, Барања и Западни Срем, у време унутрашњег оружаног сукоба који се на овом простору унутар Републике Хрватске, тада у саставу СФРЈ, у времену од половине 1991. до друге половине 1995. године, одвијао између наведених и других оружаних формација, састављених претежно од припадника српске националности, те оружаних снага тадашње ЈНА до половине јануара 1992. године, с једне стране, и с друге, организованих оружаних формација Републике Хрватске - Збора Народне Гарде (ЗНГ) и полиције, у времену од августа 1991. године, па до краја исте године, у Белом Манастиру и на широј територији ове општине, кршећи правила међународног права садржаног у чл.3. ст.1. тач.1. под а,е ИВ Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, у вези чл. 13. ст.1., у вези са чл.4. ст.1. и 2. тач.а,е и ш Допунског протокола уз наведену конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол ИИ), према цивилном становништву несрпске националности који нису припадали ни једној оружаног формацији, нити су учествовали у војним операцијама,

А - вршили противзаконита затварања, па су тако и то:

окривљени Зоран Вукшић и Велимир Бертић

у наведеном периоду, заједно са већим бројем за сада НН припадника наведене СУП-а Бели Манастир, без оправданог разлога и законског основа, самовласно и у више наврата, хапсили по Белом Манастиру и околним местима цивилна лица хрватске и друге несрпске националности, и затварали их у затворске просторије СУП-а Бели Манастир из дискриминаторских разлога заснованих на припадности другој нацији и вери, па су тако ухапсили и више дана задржали затворене, за сада тачно неутврђен број цивилних лица,

Б - вршили повређивање телесног интегритета, примењивање мера застрашивања и терора, мучења и нечовечна поступања

на начин што су у наведеном периоду, заједнички и истовремено, а у неким приликама појединачно, приликом хапшења у кућама и довођења у затвор, а и у самом затвору, тукли већи број цивилних лица ногама, рукама, палицама, кундацима и другим тупо-тврдим предметима и тиме им повређивали телесни

интегритет и здравље, мучили их и према њима нечовечно поступали, те претњама и неконтролисаним пуцањем застрашивали и терорисали цивилно становништво, па су тако и то:

1. окр. Зоран Вукшић и Велимир Бертић

- дана 28.08.1991. године приликом напада на насеље Козарац, општина Бели Манастир и цивилно становништво у њему, без избора циља, безразложно и без икакве војне потребе пуцали по кућама и у правцу цивилног становништва, које се налазило у својим кућама или у двориштима, па је тако окр. Зоран Вукшић, неконтролисано пуцајући убио ненаоружаног цивила старије доби Иву Малека, те пуцајући из пиштоља и са врло малог одстојања у ноге Ј. В, кога је затекао у дворишту његове куће, нанео му тешку телесну повреду у виду прострелне ране у пределу потколенице, а окр. Велимир Бертић такође пуцајући неконтролисано и насумично из аутоматске пушке ранио М. В, наневши јој прострелну рану меког ткива у пределу горњег раменог обруча;

- истовремено и заједнички у затворским просторијама СУП-а Бели Манастир, повређивали телесни интегритет већем броју бесправно приведених и затворених цивилних лица, између осталих, Д.С, кога су тукли ногама и палицама заједно са већим бројем за сада НН лица, као и са Зораном Маџарцем, против кога је поступак у прекиду, М.Т. и Ј.Ћ, које су тукли палицама по свим деловима тела и истовремено према њима двојици нечовечно поступали, терајући их да се међусобно шамарају, И.Б, кога су такође заједнички тукли на истоветан начин, при чему је окривљени Бертић према њему примењивао и мере застрашивања, тако што му је стављао пиштољ у уста, потом Стипи Абришину, кога су такође тукли повређујући му телесни интегритет и истовремено према њему нечовечно поступали, претећи да ће га закољу, терајући га да пева „четничке“ песме, а М.М. у више наврата тукли кундацима пушке по целом телу и глави, повређујући му тако телесни интегритет, према њему применили мере застрашивања стављајући му пиштољ у уста, претећи да ће га убити, Ј.Н. тукли по свим деловима тела, при чему га је окр. Вукшић ударао неком жичаном палицом и при том му одузели пиштољ за који је имао дозволу,

2. окр. Зоран Вукшић

у истом временском периоду у затворским просторијама СУП-а Бели Манастир, повређивао телесни интегритет већег броја бесправно лишених слободе и затворених цивилних лица, тако што их је ударао гуменом палицом, ногама, рукама, телефонским каблом и другим тупо-тврдим предметима, па је тако, између осталих претукао: Х.М, ударајући га пендреком, С.Т, ударајући га гуменом палицом, ногама и рукама, на исти начин тукао и Е.И, С.Д, Ј.Ж, Г.З, А.Т, Ј.Г, М.Б, којег је ударао палицом телефонског кабла, на исти начин тукао и П. и В.З, затим П.Ф, коме је са чизмама на ногама газио по прстима, Д.Б, коме је, ударајући га рукама, ногама и другим тупо-тврдим предметима избио 10 зуба и сломио два ребра, наневши му тиме тешку телесну повреду, затим овима и већем броју других затвореника, након што би их претукао, делио текст песме „Спрем'те се, sprem'те четници“ и терао их да певају ту песму, а друге прилике застрашивао и терорисао поједина цивилна лица, тако што је са већим бројем НН припадника наведене полицијске јединице, без икаквог разлога и

повода отварао ватру из пешадијског наоружања на аутобус који се саобраћао на линији за место Ширине, којом приликом је рањен возач аутобуса А.Б,

3. окр. Велимир Бертић

у истом временском периоду и на истом месту, примењивао мере застрашивања према појединим цивилним лицима, па је тако, у затворским просторијама СУП-а Бели Манастир стављао откочени пиштољ на главу оштећеног З.К, истовремено претећи да ће га убити, а М.Б наносио повреде телесног интегритета и према њему примењивао мере застрашивања, тако што га је заједно са још двојицом својих колега претходно ухапсио на улици, а затим га натерали да трчи бос по стрњици, истовремено трчећи за њим и ударајући га ногама, а потом, пошто су га наводно пустили да побегне, за њим организовали „лов на зеца“, да би га после поново ухватили и потом претукли, док је затворенику С.А, такође наносио повреде телесног интегритета, тако што га је тукао пендреком, затим према њему примењивао мере застрашивања, претећи да ће да га закоље због сина који је био припаднк МУП-а Хрватске и истовремено га терао да пева „четничке песме“

В - вршили убиства појединих цивилних лица, па су тако, и то:

1. окр. Зоран Вукшић

дана 10.10.1991. године, након претходног договора са окр. Зораном Маџарцем, против кога је поступак у прекиду и још једним, за сада НН припадником СУП-а Бели Манастир, да лише живота брачни пар, хрватске националности, сходно договореној подели задужења, Зоран Маџарац и наведено НН лице, прво су из куће у улици Иве Лоле Рибара бр.8 у Белом Манастиру извели А.Б. и његову супругу А.Б, потом их увели у службено теренско возило СУП-а Бели Манастир и одвезли до насеља Судараш, где их је по договору већ чекао окр. Зоран Вукшић, а након што су их извели из возила, окр. Зоран Вукшић им је рекао да приђу ближе, истовремено их питајући где су им синови, да би одмах затим из револвера марке „колт“ пуцао из непосредне близине у потиљак Адама Барића и на лицу места га убио, а када се А.Б, чувши пуцањ и видевши мужа како пада, онесвестила, окр. Зоран Вукшић јој је пришао и покушао лишити живота, тако што је оштећеној ножем задао 4 убодне ране у пределу врата и тиме јој нанео тешке телесне повреде опасне по живот, којима она није подлегла, након чега су се сва тројица удаљили, оставивши оштећене на месту извршења овог злочина у уверењу да су обоје мртви,

2. окривљени: Зоран Вукшић, Слободан Стригић и Бранко Хрњак

дана 17.10.1991. године, а након претходног договора између окривљених Зорана Вукшића и Зорана Маџарца, против кога је поступак у прекиду, да лише живота 4 члана породице Чичак, хрватске националности, прво су наведеног дана у јутарњим часовима, заједно са још двојицом за сада НН припадника СУП-а Бели Манастир, дошли до породичне куће Чичак, у месту Каранац, у улици Колодворска 2б, па како код куће нису затекли сву четворицу из наведене породице, наредили су присутном И.Ч. да касније сва четворица дођу у просторије СУП-а Бели Манастир ради саслушања у вези наводне крађе

свиња са једне фарме, којој наредби су се сва четворица - отац В.Ч. и синови М, И. и А. одазвали у послеподневним часовима, да би након тога окр. Вукшић и Маџарац пронашли у граду окр. Слободана Стригића, који је био задужен за управљање полицијским возилом - комбијем, тзв. „Марицом“, рекавши му притом да пође са њима, јер наводно треба да одвезу неке хрватске „шпијуне“ на командно место у Јагодњак, на шта је овај пристао, довозавши наведено возило у предвечерњим часовима испред дворишног улаза у СУП Бели Манастир, након чега су окривљени Вукшић и Маџарац из просторија СУП-а извели сву четворицу оштећених, рекавши при том окр. Хрњаку, који је иначе тог дана био помоћник у дежурној служби, да и он пође с њима из истог разлога који су претходно навели и окр. Стригићу, што је и овај прихватио, па након што су окр. Вукшић и Маџарац увели сву четворицу оштећених у задњи део „Марице“, а они сели у предњи возачки део, заједно су кренули, да би после извесног времена и пређеног пута, окр.Стригић, који је управљао наведеним возилом, по захтеву окр. Вукшића скренуо са главног пута на неки споредни пут, и када су стигли до рушевина напуштеног салаша Карашево, ту су стали, након чега су окр. Вукшић и Маџарац прво извели ошт. Мату Чичка, кога је за руку водио окр. Маџарац, а остала тројица окривљених су се кретали иза њих, те пошто су прешли неколико десетина метара, окр. Вукшић је прво ножем убо оштећеног у пределу врата, док га је за то време окр. Маџарац држао за руку и косу, да би одмах затим окр. Вукшић у оштећеног испалио из револвера марке „колт“ најмање један пројектил у пределу главе, тако да је смрт оштећеног Мате Чичак наступила услед прострелних рана главе, након чега и окр. Стригић и Хрњак, иако прећутно свесно и вољно прихватају заједничко деловање, саглашавајући се са претходним и очигледно јасно показаним намераваним понашањем и поступцима окр. Вукшића и Маџарца у односу на још живе оштећене, пошто надаље и сами учествују и битно доприносе убиству преостале тројице оштећених, тако што сада заједно сва четворица изводе из „Марице“ и доводе на исто место као у претходном случају, и то редом: Ивана Чичка, у кога је окр. Вукшић испалио најмање два пројектила из наведеног „колта“ у пределу главе и тела, тако да је смрт наступила услед прострелних рана главе и десне надлактице, затим Винка Чичка, у кога је окр. Вукшић из наведеног „колта“ испалио више пројектила у пределу горњег и доњег тела, тако да је смрт наступила услед вишеструких прострелних рана грудног коша и карлице, и на крају, Анту Чичка, у којег је прво, окр. Вукшић испалио из истог „колта“ један пројектил у главу, а када је овај пао, у њега је испалио неколико пројектила из аутоматске пушке и окр. Стригић, тако да је смрт оштећеног наступила услед прострелних рана главе и трупа, након чега су се заједно вратили у Бели Манастир, где су у стану окр. Зорана Маџарца поделили претходно одузете ствари и новац од оштећених;

- чиме су извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗЈ у саизвршилаштву у вези чл.22 КЗЈ.

ПРЕДЛАЖЕМ

Да се на главни претрес позову:

1. Тужилац за ратне злочине Републике Србије,
2. Окр. Зоран Вукшић, Слободан Стригић, Бранко Хрњак и Велимир Бертић.

3. Позову и саслушају у својству
 - а) сведока - оштећених:
 - б) сведока
- 4.
5. Да се у доказном поступку изврши увид у комплетне списе Жупанијског суда у Осијеку,
6. Да се прочитају изводи из КЕ за окривљене.

Образложење

Државно одвјетништво Републике Хрватске је својим актом број КР-И-ДО-1227/07 од 29.09.2008. године, уступило овом Тужилаштву копије државно одвјетничког и судског списка у кривичном предмету против окр. Зорана Вукшића и других, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 120. ст.1. ОКЗ РХ, на разматрање, ради евентуалног предузимања гоњења против свих 5 наведених лица за предметно кривично дело, што се утврђује из списка Жупанијског суда у Осијеку, К.бр.14/04 са припадајућим истражним списима истог суда, Кио.бр.1/95.

По разматрању, оценили смо да је уступање наведених списка учињено у сагласности са Споразумом о сарадњи у прогону учинилаца кривичних дела ратних злочина, злочина против човечности и геноцида закљученог у октобру 2006. године, између Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије и Државног одвјетништва Републике Хрватске.

У материјално-правном смислу, наведено кривично дело предвиђено је и у нашем Кривичном закону, тада важећем у чл.142. КЗ СРЈ, а који се и сада примењује као најблажи у односу на све промене Кривичног закона до сада.

У процесно-правном смислу, и преткривични и истражни поступак пред надлежним органима Републике Хрватске вођен је у потпуној сагласности са одредбама нашег ЗКП-а, пошто су у овом делу процесне одредбе оба законика готово идентичне.

За предузимање гоњења наведених лица у конкретном случају испуњене су све претпоставке по Закону о потврђивању Уговора о правној помоћи у кривичним и грађанским стварима, закључен између наше две државе, као и по Закону о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине.

Након садржинског разматрања предметних списка, утврдили смо да сва петорица осумњичених имају држављанство Републике Србије и пребивалиште у Републици Србији.

По захтеву овог Тужилаштва, Служба за откривање ратних злочина МУП-а Републике Србије, обавила је разговор са потенцијалним сведоцима који имају држављанство наше земље и пребивалиште у нашој земљи, а након тога саслушана су од стране наведене Службе, по нашем захтеву сва четворица овде оптужених, тада у својству осумњичених, будући да је тада такође осумњичени Зоран Маџарац за сада недоступан нашим државним органима.

Оцењујући податке, информације и доказе, који се налазе у наведеним списима Жупанијског суда у Осијеку К.бр.14/04, затим исказе потенцијалних

сведока са којима је обавила разговор Служба за откривање ратних злочина МУП-а Републике Србије, те исказе осумњичених Зорана Вукшића, Слободана Стригића, Бранка Хрњака и Велимира Бертића, закључило смо да постоји основана сумња да су они извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗ СРЈ, због чега смо пред Већем за ратне злочине Окружног суда у Београду захтевали спровођење истраге против њих за предметно кривично дело.

Након спроведене истраге утврђене су све битне чињенице објективног и субјективног карактера, како је то наведено у изреци ове оптужнице.

Пре свега, на несумњив начин су утврђене чињенице објективног карактера - постојање оружаног (унутрашњег) сукоба у времену од 1991. до 1995. године на простору Републике Хрватске, тада у саставу СФРЈ, а према томе и на територији општине Бели Манастир, који се одвијао између војних и полицијских оружаных формација САО Источна Славонија, Барања и Западни Срем, састављених претежно од припадника српске националности, те, до половине јануара 1992. године и оружаных снага тадашње ЈНА с једне стране, и с друге, организованих оружаных формација Републике Хрватске - Збора народне гарде (ЗНГ) и полиције, припадност окривљених полицијским снагама као организованој оружаног групацији из састава оружаных снага САО Источне Славоније, Барање и Западног Срема, и статус жртава, које су све биле цивилна лица која нису припадала ни једној оружаног формацији, нити су учествовала у непријатељствима, и која су као таква заштићена наведеним Конвенцијама међународног хуманитарног права, што су све објективни услови инкриминације овог кривичног дела.

Њихово понашање и поступци претежно су били мотивисани личним, појединачним интересима и шовинистичком мржњом према припадницима несрпске националности, највећим делом према припадницима хрватске националности. У далеко највећем броју случајева припадници ове јединице су учествовали у противзаконитим затварањима, примењивању мера застрашивања и терора, мучења, нечовечног поступања, повређивању телесног интегритета, па и убиствима једног броја цивилних лица, становника тог подручја, иначе несрпске националности.

ТУЖИЛАЦ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Владимир Вукчевић